

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 5. Parentum mala exempla sequuntur filii. Ex Veteri. Ex Novo, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Ontra Jovin, eos, qui filiorum suorum nimio ducuntur affectu, reprehendit: cum legamus, inquit, Moysem, & Samuelem, filijs suis alios proutulisse; nec putasse liberos, quos videbant Domino displicere. Mendoza in 1. Reg. 1. annot. 7. sect. 1. amoris æqualitatis.

In nos ita se gerit Dominus, ut nos in nostros filios. *Filij tibi sunt; erudi, & curva illos*, suadet Ecclesiast. 7. 25. atqui filios nostros, & filias, valde, & supra quodcunque, amamus. Clem. Alex. t. 1. Padag. c. 9.

Num. 5.

Parentum amor malus in filios.

Acerbò luctu dolens pater citò sibi rapti filij fecit imaginem. Sap. 14. 15. Probat, idola esse nuperum hominis inventum, ex eo, quod illa adinventum sint à parentibus, ad leniendum dolorem conceptum ex præpropera morte filiorum, vel charorum: quod scilicet, ut eorum memoriam sibi saltem ad aliquale solatium conservarent, fecerint eorum imagines, easque veluti idola cum suis coluerint. Amor enim parentum in filios est cæcus, & amens. Cornelius hic.

O sævi parentes in filios! ô qui eos genuistis in hanc miseriam; & vestra incuria, vestraque malitia, illos disponit ad gehennam! O perversa dilectio! quæ filium temporaliter diligit, & in æternum odit. O perversus parentum affectus, qui taliter beat filios, & Dei facit inimicos. Sim. Cals. de Inst. Chr. l. 15. c. 2.

§. IV.

Parentum imprecatio efficax.

I Regij. Gen. 27. 34. Cur Esau tam avidè, & instantè, petijt benedictionem? R. quia longò usu didicerant illò tempore homines, patris benedictionem, vel maledictionem, plurimum valere. Eccli 3. 11. *benedictio patris firmat domos filiorum* &c. Ità Sem, & Japhet, benedicti à Noe. Gen. 9. 26. idipsum à Deo consecuti sunt. Ità Jacobi benedictio data Ephraim, & Manasse Gen. 48. 20. Et alia data duodecim filijs. Gen. 49. Moysis data duodecim tribubus. Deut. 33. 1. fuit efficax, & reipsa completa. Ità benedictio Tobie data filio c. 5. 21. Ità Mathathie patris benedictione Machabæi fortes, & invicti, evasere in bello. 1. Mach. 2. 69. &c. E contra Cham à patre Noe maledictus Gen. 9. 25. talis in omni sua Chananæorum posteritate evasit. Sic & Ruben à Jacobo maledictus; Levi quoque & Simeon. Gen. 49. 4. S. August. l. 22. Civit. c. 8. de prolis decem à matre maledictis; qui mox horribili membrorum tremore percussi sunt, ideoque totò pene orbe Romanò vagabantur. S. Ambros. l. 2. de Jacob. c. 3. bonus pater, cum duos haberet filios, unum intemperantem, sobrium alterum; quò utriusque consuleret, intemperanti præfecit sobrium, & insipientem prudenti statuit obedire; ut regentis imperiò suum melioraret affectum. Gen. 27. 40. Cornelius in Gen. 27. 34.

Fuit hereditas eorum in medio possessio-

nis filiorum Juda. Jos. 19. 2. Quarunt Interpretes, cur Simeonis tribus, præ alijs, quasi emendicatò vixerit? inter alienos limites collocata? ajuntque, hoc fuisse ob maledictum patrum. Gen. 49. 7. *dividam eos in Jacob, & dispergam eos in Israel.* Naxera in Jos. 19. §. 9. parentum maledictum miserum sæpe in filijs sortitur effectum.

Et interrogavit patrem ejus: quantum temporis est, ex quo ei hoc accidit? at ille ait: ab infantia. Marci 9. 20. Requirit non utnescius, sed ut prodatur causam, ad parentum doctrinam. Quarunt Patres: quomodo demoni licuerit divexare innocentiam? Causam dat S. Chrysost. s. 51. patrem scilicet demonibus filium obtulisse: interrogatione tali, inquit, tempus aperit, ætatem pandit, revolvit infantiam; ut tanti mali causa non tangat sobolem, sed parentem: quia à Deo sibi datum pignus ad diaboli gratiam, demonum retulit ad honorem-repleatur damone parvuli, quando à parentibus suis offeruntur diabolo. Naxera in Jos. 19. §. 9.

Venerunt aliquando ad S. Parthenium parentes adductò filio, qui graviter à damone vexabatur; rogantes, ut filium illò liberarent. S. Parthenius respondit: sinite, torqueatur: vobis sæpe molestus fuit; & quam eidem optastis, justam sustinet pœnam. Metaphrast. 7. Febr. Pater filie quinquenni, quam deprehenderat lac comedentem, in ira imprecatus est; ut unà cum lacte demonem voraret: cum dicto diabolus involavit in puellam, quam usque ad maturam ætatem miserè cruciavit. Cæsar. l. 5. c. 26. apud Stengelium t. 2. div. jud. c. 59.

§. V.

Parentum mala exempla sequuntur filij.

Ex Veteri.

Descendit Dominus, ut videret civitatem, & turrim, quam edificabant filij Adam. Gen. 11. 5. ut enim hic in terris esse voluit, sic & nepotes celum petebant. Quæris: cur in Sodomis & parvuli perierunt? Gen. 19. 25. Albinus q. 182. nonne prævisum est illis, nè diutius viventes patrum exempla sequerentur? Velloso in Judith 7. Paræn. 34.

Ejice ancillam hanc, & filium ejus. Gen. 21. 10. quia crimen filij tribuebat matri. Mendoza in 1. Reg. 1. 1. annot. 4. sect. 3. mala filiorum parentibus imputantur.

Non accipies uxorem filio meo de filiabus Chananæorum. Gen. 24. 37. Multæ circum erant nationes, ex quibus sponsam posset deligere servus pro Isaac; alijs verò omissis, cavet, nè ex Chananæis accipiat, qui originem ducebant à Chanaan nepote Noe, qui ab avo maledictus. Gen. 9. 25. ne scilicet filius avitos mores inducat, & in filium, ac nepotes, malum grassetur. Qui enim à malo patre malè fuerunt educati, impietatem tam firmiter hauserant; ut vix eam possent excutere. Ità Ambros. l. 1. de Abrah. c. ult. constrinxit autem

M m 3

eum,

cum, ut non de semine Chanaanorum uxorem accerferet Domino suo, quorum generis author patrem non honoravit: & ideo maledictionis hereditatem transmittit in suos. Pinna in Eccl. 7. Ethol. 65.

Rachel furata est idola patris sui. Gen. 31. 19. Cum multa essent in divite domo, quæ Rachel rapere posset; nihil aliud abstulit, quam paterna idola: quia filij paternas imagines, & idola, secum portant; licet longius discedant; id est, paternos mores imitantur, eadem idola venerantur. Id. in Eccl. 3. Ethol. 34.

Adoptavit in locum filij vocavitq; nomen ejus Moyses, dicens: quia de aqua tui cum. Ex. 2. 10. S. August. in Catena. novum miraculum! genus fecit misericordie filia paricida. Miraculi instar est, patris mores ad posteros non transmitti. Pharaonis in pueros Israelitarum crudelis filia benigna. Naxera in Jos. 1. §. 21.

Vinum, & omne, quod inebriare potest, non bibetis tu, & filij tui. Levit. 10. 9. Nam vix perficient mandatum filij, si prius pater exemplo suo eos non efformet. Pinna in Eccl. 11. Ethol. 192.

Factum est grande miraculum, ut, Core percunte, filij ejus non perierint. Num. 26. 10. 11. Cajetanus in eo miraculum ponit, quodd, patre peccante, & luente, filij non peccaverint, nec luerint. Mendoza in 1. Reg. 1. annot. 4. sect. 3.

Cave, ne bibas vinum-quia paries filium. Judic. 13. 4. 5. quia filius Nazaraus abstinebit a vino; mater jubetur abstinere. Lex Nazaraeorum matri indicitur; non quia Nazarae ipsa, sed quia Nazaraeum paritura est. Escobar t. 1. Mir. Chr. l. 3. sect. 7. Obf. 7.

Quare calce abiecastis victimam meam? 1. Reg. 2. 29. Patrem alloquitur, qui in hoc non peccaverat, & tamen per pluralem loquitur: quia filiorum crimina etiam patris innocentiam maculant. Pinna in Eccl. 3. Ethol. 34.

Egressa Michol filia Saul &c. 2. Reg. 6. 20. Quando Michol Davidem coram arca Domini saltantem reprehendit, dicta non est uxor Davidis, sed *filia Saulis*: ut, interprete Rabano, illam superbiam à patre suo traxisse significaretur. Mendoza in 1. Reg. 1. annot. 10. sect. 4. Educatio filiorum. Eadem Michol superbae criminationis poenas dedit sterilitate damnata, ut eodem cap. v. 23. habetur. Cur hac potius, quam alia poena, punita? Respondet Ambros. ep. 36. illa, quæ saltationem hujusmodi reprehendit, sterilitate damnata, non dedit sobolem regiam; nè superbos crearet. Quasi non possint filij illam matris superbiam non imitari. Id. Mendoza ib.

Ascende calve. 4. Reg. 2. 23. S. Justinus M. lib. ad orthodoxos: cum ea verba pueri à parentibus suis, qui semper in prophetam infestò animò erant, didicissent; idcirco

Eliseus eade liberorum parentes castigavit, apud Paol. D. 20. Pent.

Opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me. Pl. 68. 10. Sunt verba Christi ad Patrem. q. d. ille idem populus, qui in te opprobria jecit; ille idem jacit in me: filij patrum mores imbibebunt. Pinna in Eccl. 2. Ethol. 34.

Sub arbore malo suscitavi te &c. Cant. 8. 5. Sed quasi lapsus Virginis excusans addit, matrem fuisse lapsus ducem: *ibi corrupta est mater tua.* Velloso in Judith 7. Paten. 34.

Fili mi, miserere mei. 2. Machab. 7. 27. Cur non potius dixit puero, tui miserere? an non potius pueri causa agebatur, quam matris? an non puer vel perendus erat, vel munerandus, & non mater? Quia obligata erat puerum monere, instruere; luitura alias ipsa, quidquid puer deliquisset. Baeza t. 2. l. 7. c. 4. §. 7.

Ex Novo, & alijs.

Progenies viperarum, quis demonstravit vobis sugere à ventura ira? Matth. 3. 7. Pungitne, an laudat, hos homines? laudat; sed miraculum reputat, quodd filij à parentibus improbis desciscant in salutem. Cajetanus: ratio admirationis est, quodd vos, qui à patribus, veluti naturali propagatione, infecti estis, acquieveritis demonstratori viæ rectæ. Velloso in Judith. 7. Paten. 34.

Progenies viperarum, quomodo potestis bona loqui? Matth. 12. 34. S. Chrysost. hom. 34. in Matth. non mirandum, si male loquimini: quia cum à malis parentibus male educati sitis, mentem quoque malam possideatis. apud Pinna in Eccl. 11. Ethol. 162.

Accessit ad Jesum mater filiorum Zebedei. Matth. 20. 20. Dominus non petenti matri, sed filijs respondet: *nescitis &c.* Taxatis filijs mater reprehenditur: quia filij actiones solent parentibus tribui. Escobar t. 5. Proph. Chr. l. 5. sect. 2. obf. 1.

Cum saltasset, & placuisset Herodi. Marci 6. 22. Placuit saltibus immodestis puella; quia agnovit filiam. S. Chrysost. l. 124. respondit suo turpis generi, dum patri complacet turpiori: de adulterio namque non nisi turpis debuit procreari. Et revera suam tunc credidit Herodes; cum talem vidit: nam putasset alienam, si pudicam vel aliquantulum pervidisset. Naxera in Jos. 1. §. 21.

Murmurabant ergo Judai. Joan. 6. 41. Quomodo non murmurarent, quorum parentes fuerunt murmuratores. Ex. 17. 3. & Pl. 105. 25. *murmuraverunt in tabernaculis suis.* S. Cyrill. Alex. l. 4. in Joan. c. 3. quasi paternam hereditatem murmuracionem de rebus bonis ad Judæos descendisse comperio. Baeza t. 3. l. 14. c. 10. §. 16.

Vos semper Spiritui S. resistitis; sicut & patres vestri; ita & vos. Act. 7. 51. Acti eorum malicia obstitens Spiritui S. & divinis mandatis, à patribus cum natura esset deducta longo tramite: ita

ita ut jam radicata, & congenita esset eorum pravitas. Sylveira addit. in Matth. 23. 27.

Pene omnes parentibus suis filij, non magis in patrimonio, quam in vitia succedunt: nec magis facultates paternas sumunt, quam pravitates. Et sic transeunt semper in mores patrum, antequam incipiunt eorum nequitiam, quam substantiam, possidere. Et est ratio, cur hoc sit: bona enim parentum, non nisi mortuis eis, possident; viventibus adhuc, & valentibus, mores. Salvianus l. 1. ad Eccl. Cath.

Fumus ex camino. Lem: *Claris majoribus ortus degener.* Picinelli.

§. VI.

Parentum bona sequuntur filij.

Asportate ossa mea vobiscum de loco isto.

Gen. 50. 24. S. Chrysost. hom. 63. in Gen. vide, quomodo & ille eadem, quæ & pater, curet; volens ut simul auferantur inde ossa. q. d. familia mandantem audiverat patrem. Gen. 49. 29. *Sepelite me cum Patribus meis.* Pinna in Eccl. 9. 10. Ethol. 112.

Parabola Salomonis filij David. Prov. 1. 1. *Verba Ecclesiastæ filij David.* Eccl. 1. 1. Commendat sapientiam suam à patre; de quo 2. Reg. 23. 8. *sedens in cathedra sapientissimus.* Basilus hic: ut planè cognosceretur, quemadmodum sapiens erat Salomon ex sapiente patre. Velloso in Judith 5. Paræn. 8.

Præeunte Eleazarò ad martyrium, septem ejus filij parentes velligijs alacres infliterunt. 2. Mach. 7. 1.

Erant iusti ambo ante Deum. Luc. 1. 6. Priusquam Luc. 1. 15. Joannem laudet: *erit magnus coram Domino*, parentes fuscè laudat v. 5. 6. S. Paulinus ep. 10.

Laudaturus vitam, genus antè laudavit; ut venerabilior existeret, qui sanctis parentibus responderet sanctitate ingentia. Velloso ib.

S. Ambros. hic: quæ alia intentio S. Evangelistæ, nisi ut S. Joannes B. nobilitetur parentibus. apud Castillo in Ex. c. 28. Illat. 4.

Seipsam quidem, dum vixit, omnis virtutis exemplar liberis suis proposuit. S. Gregor. Naz. or. 25. in laudem fororis suæ Gorgoniæ.

§. VII.

Parentum educatio bona, & cura prolium.

Ex Veteri.

Videntes filij Dei &c. Gen. 6. 2. Filij Dei hic vocantur filij Seth, ob sanctitatem. Ità Chrysost. Cyrill. Rupert. Hilarius, Theodoretus addit: Seth à pietate, & sapientia, Deum esse dictum; hinc ejus filios vocari filios Dei, Cornelius hic.

Quod in senectute genuisset eum. Gen. 37. 3. Præter hanc amoris causam fuit & alia, eaque præcipua, scilicet vitæ, morumque, innocentia in Josepho. Ad hanc porro non parum adjuvit tenilis tum ætas, tum amor Patris: senes enim, quia frigidi sunt, maturi, sapientes,

casti; hinc tales generant, æque ac educant filios. Exemplum in illustri familia Anitia (quæ deinde Frangipani est dicta) quæ ab anu Originem, & nomen, accepit. Anitius enim ejus parens, & conditor, ita dictus est, quod à matre anu, id est, vetulâ, genitus esset. Hæc enim familia in lucem edidit S. Paulinum Nolæ Episcopum, S. Benedictum, S. Scholasticum, S. Placidum, Severinum Boetium, S. Sylviam, S. Gregorium M. S. Thomam Aquinatem; aliosque plurimos castitate, sapientiâ, omniq; virtute conspicuos. Cornelius hic.

Mittebat ad eos. Job. 1. 5. En sollicitudo erga liberos. Non curabat conviviorum sumptus; non dolebat, quod patrimonij partem non modicam in luxum absumerent. Rem mittebat œconomis, nec de ea re conquestus est unquam cum filiis; aut famulos increpuit. Uno anxius erat, an serenas oblectationes culparum nebula turbarent. *Ne forte peccaverint filij mei.* Absumant liberaliter; sed non peccent in benefactorem. S. Gregor. l. 1. mor. intuentum est, quanta pater severitate potuit filiorum opera corrigere; qui tantâ sollicitudine statuit corda mundare. Oliva t. 1. conc. 30. die Ven. 4. in Quadrages. Porro vir tantarum opum, nusquam de pecoribus sollicitus pascendis; quotidie in expiandis filiorum maculis fuisse fertur attentissimus. Quod viri optimi studium ij, vellem, observarent patres familias, quos anxietas tanta exagitat augendæ pecuniæ; & tanta in excolendis liberis desidia sopit, ut nec in annos singulos id erga filios bis præstent; quod in natos, natasque, Job diebus singulis exercebat: *consurgensq; diluculo offerebat holocausta pro singulis.* Id. l. 6. Strom. §. Vir erat in terra Hus &c.

Cumque in orbem transissent dies convivij &c. ib. S. Gregor. l. 1. mor. c. 4. ô inestimabilem paternæ institutionis laudem! & pater dives dicitur, & filij concordēs afferuntur. *Et mittebat ad eos Job &c.* Cum dicitur, *mittebat, & sanctificabat illos;* apertè demonstratur, quid distinctionis erga eos præfens ageret, quibus absens sollicitudini non deesset, sed quia sancti Job tanta fuerat disciplina sanctæ institutionis; ut neque per facta in convivij, neque per verba, deliquerint; apertè demonstratur cum subditur: *dicebat enim, ne forte peccaverint filij mei, & benedixerint Deo in cordibus suis.* Perfectos quippe esse in opere, & sermone, docuerat; pro quibus pater de sola cogitatione metuebat. Vide iusti viri erga filios eximiam curam! *sanctificabat illos, consurgens diluculo.* Non differebat sanctificationem; sed mox manè advocabat ad sacrificia pro illis oblata: ut pudeat quosdam, qui, cum totum diem insumpserint in congerendis pecunijs, nihil cum filiis pium congerunt vel sub noctem. Pinna in Eccl. 7. Ethol. 65.

Filii tibi sunt; serva corpus illarum. Eccl. 7. 26. Scilicet curando; nè in publicum prodeant, nè spectaculis interfint; aut viris promiscuè pateat aditus. S. Hieron. ep. ad Demetriadem: nunquam solæ, nunquam sine matre, prodeant. Pullus à gallina segregatus facile